

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Інструментальне виконавство (за видами)»**

З А Т В Е Р Д Ж У Ю

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ
(АНСАМБЛЕВИХ) ПАРТІЙ ОК 30**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни **«Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**, спеціальності **В5 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Інструментальне виконавство (за видами)»**

Розробники:

Антонюк Д. Ж. – військовий диригент, заслужений діяч мистецтв України, викладач кафедри інструментальне виконавство (за видами) КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»

протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

перезатверджено: протокол №2 від 07 вересня 2021 р.

перезатверджено: протокол №9 від 08 червня 2022 р.

перезатверджено: протокол № 11 від 15 червня 2023 р.

перезатверджено: протокол № 11 від 25 червня 2024 р.

перезатверджено: протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

Ясько О.А.

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 13	Рік підготовки: I-й	
Загальна кількість годин - 390	32/32	8/8
	Рік підготовки: II-й	
	32/32	10/10
	Рік підготовки III-й	
	32/32	10/10
	Рік підготовки IV-й	
Кількість модулів – 8	Семестри:	
	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII.	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII.
Тижневих годин індивідуальних занять для денної форми навчання: 1-8 семестри 2 години на тиждень	Практичні:	
Тижневих годин самостійної роботи здобувача для денної форми навчання: 1-8 семестри – 1 година на тиждень.	Денне - 256	Заочне - 76
для заочної форми навчання: 1-8 семестри – 2,5 години на тиждень		
Форма підсумкового контролю: Диф.залік – 1,3,5,7. Екзамен – 2,4,6,8.	Самостійна робота:	
	Денне - 134	Заочне - 314

2. Мета навчальної дисципліни ОК 30

Метою викладання навчальної дисципліни «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій» є:

- формування навичок колективного музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах;
- формування у студентів почуття ансамблю та збільшеного обсягу уваги; формування професійних якостей музиканта-керівника колективу та бути його активним учасником.

Завдання навчального курсу «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій» – оволодіння здобувачами концертно-виконавським репертуаром, практичними навиками, закріпленні їх під час вирішення творчих завдань в процесі роботи над репертуаром згідно годин передбачених учбовим планом; поглиблення теоретичних знань у галузі оркестрового (ансамблевого) музикування в практичному застосуванні системи знань, вдосконалені умінь під час репетицій в класі; прищепленні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній; виконуваний репертуар, трактування виконуваного репертуару, збагачення аналітичних знань у репертуарі оркестру (ансамблю).

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 2, 4, 7, 8, 11; СК 1, 6, 9, 11.

ЗК 2 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8 Здатність працювати автономно.

ЗК 11 Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК 1 Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 11 Здатність оперувати професійною термінологією.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення здобувачів із загальними принципами та початковими навичками репетиційної роботи з оркестром (ансамблем);
- розвиток навичок настроювання інструментів;
- розвиток навичок оркестрового (ансамблевого) виконавства;
- ознайомлення з принципом вивчення оркестрових (ансамблевих) партій на основі зразків вітчизняної та зарубіжної класичної, народної й сучасної музики;
- розвиток умінь та навичок читання творів з аркуша в оркестрі (ансамблі) й ескізного їх опрацювання, ознайомлення з варіантами викладу акомпанементу;
- поглиблення теоретичних знань у галузі оркестрового (ансамблевого) музикування;
- опанування основних компетенцій, які складають основу професійної компетентності концертного виконавця;
- систематизація знань щодо етапів та специфіки роботи над музичними творами різних епох, стилів та жанрів;
- творче використання отриманих знань та набутого досвіду;
- розширення професійного кругозору;
- розвиток музичної культури;
- збереження і розвиток кращих традицій колективного інструментального музикування.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни :

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій**» є обов'язкове попереднє вивчення в обсязі 8 класів ДМШ предметів сольфеджіо, музичної літератури та спеціального інструменту (за видами) або диплом фахового молодшого бакалавра.

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство» (за видами), вивчення навчальної дисципліни «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій» ОК 30 забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом, на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН 1
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом, на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН 1
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій» ОК 30 сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності:

Шифр	Назва компетентності	Дескриптори НРК				ПРН
		Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність	
		Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень	Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим автономності	
	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики,					ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17

	педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.					
загальні ЗК 2, 4, 7, 8, 11;						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 7	Здатність бути критичним та самокритичним	Зн1 Зн2	----	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 5,6, 7,8,9, 10,11, 12, 14,15, 16,17
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН: 2, 7,8, 12,13, 14, 16,17
спеціальні СК 1, 6, 9, 11.						
СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 9, 15, 16
СК 6	Здатність використовувати професійні знання	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6,

	та навички в процесі творчої діяльності.					7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 3, 4,6, 7,8,9, 12,13, 16
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12, 14,15, 16

4.1. Після опанування навчальної дисципліни «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій» здобувачі повинні:

знати:

- особливості організації, керівництва та виконавства у складі оркестру;
- порядок розміщення виконавців на сцені;
- правила виконання штрихів *detashe*, *legato*, *staccato*, *portamento*, *markato*;
- основні правила музичної грамоти та сольфеджіо;
- інструментальні групи різних за типом та складом оркестрів;
- колективні вправи для оркестру (ансамблю).

вміти:

- настроювати музичні інструменти;
- читати з аркуша в оркестрі;
- чути гру колег та виконувати свою партію у контексті твору, дотримуючись відповідних штрихів, аплікатури, динаміки;
- самостійно виставити аплікатуру, вибрати відповідні прийоми гри;
- володіти навичками керування оркестру;
- акомпанувати солістам: інструменталістам, вокалістам, хору, танцювальному колективу;
- сприяти оволодінню методикою нотації мелодії з фонозапису та від носія музичного фольклору (транскрипція та розшифровка.)

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит (диф.залік).

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів

5 А	(відмінно)	= 100-90 балів
4 В-С	(добре)	= 74-89 балів
3 D-E	(задовільно)	= 60-73 бали
2 FX	(незадовільно)	= 35-59 з можливістю повторної перездачі
1 F	(незадовільно)	= 1-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час аудиторної роботи та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться впродовж кожного семестру з оцінюванням роботи в класі та самостійної роботи здобувача.

Одне оцінювання можливе від 1 до 5 балів¹.

За кожен тему здобувач може бути оціненим від трьох до чотирьох разів.

Максимальний бал поточного контролю становить 70 або 80 балів².

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується:

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів
2.	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Виступ в концерті, участь в конкурсі й отримання 1, 2, 3 премії або Гран-при.	+5 балів

Штрафні бали (-)		
1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3.	Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою»

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»

Критерії оцінювання за п'ятибальною системою оцінювання для поточного контролю

«5»	<p>При виконанні музичних творів, здобувач впевнено відтворює текст по нотах. Яскраво інтерпретує музичні твори, дотримуючись темпових та динамічних позначень. Виразно передає художній зміст твору (фразування, динамічний розвиток, характер). Систематично і результативно працює над удосконаленням виконавської техніки. Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни.</p>
«4»	<p>Здобувач демонструє досить переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. При виконанні музичних творів, впевнено відтворює текст по нотах без помилок, дотримуючись авторських вказівок (відповідний темп, динаміка, штрихи, аплікатура). Виразно передає характер твору (фразування, динамічний розвиток, цілісність твору). Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатний самостійно працювати та аналізувати свою роботу.</p>
«3»	<p>Здобувач відтворює текст по нотах, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темп, динаміка, аплікатура). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.</p>

«2»	Здобувач відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.
«1»	Здобувач відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів здійснюється через проведення заліку або екзамену.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання здобувачем усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Підсумковий модульний контроль оцінюється: від 1-20 балів у разі складання диф. заліку або від 1-30 балів у разі складання екзамену³ :

Від 1-20 балів (диф. залік)		Від 1-30 балів (екзамен)	
16-20 б.	- Виконання програми без помилок, - Яскрава інтерпретація - Виразна передача художнього змісту	22-30 б.	- Виконання програми без помилок, - Яскрава інтерпретація - Виразна передача художнього змісту
11-15 б.	- Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні помилки.	14-21 б.	- Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні помилки.
6-10 б.	- Не відповідність темпу, штрихів. Велика кількість текстових помилок.	6-13 б.	- Не відповідність темпу, штрихів. Велика кількість текстових помилок.
1-5 б.	- Не вивчений текст.	1-5 б.	- Не вивчений текст.

³ Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово

І РІК НАВЧАННЯ

Залік у 1 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль		Разом	
Модуль 1																	
Т1			Т2				Т3				Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 20 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		
		сам.р			сам.р			сам.р		сам.р			сам.р				
<p>Поточний контроль роботи проводиться 4 рази за кожну тему й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів самостійної</p>														<p>Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів</p>			

Екзамен у 2 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль		Разом	
Модуль 2																	
Т1			Т2				Т3				Т4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 15 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 30 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		
		сам.р			сам.р			сам.р			сам.р			сам.р			
<p>Поточний контроль проводиться тричі за Тему №1, Т№3 та 4 рази за кожну тему Т№2, Т№4 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 70 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 70 балів</p>														<p>Підсумковий контроль проводиться наприкінці 2 семестру у формі екзамену та оцінюється від 1 до 30 балів</p>			

II РІК НАВЧАННЯ

Залік у 3 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль	Разом			
Модуль 3																		
Т1				Т2				Т3				Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р				сам.р				сам.р				сам.р				
Поточний контроль роботи проводиться 4 рази за кожну тему й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)*складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів самостійної														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 3 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів				

Екзамен у 4 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль	Разом			
Модуль 4																		
Т1				Т2				Т3				Т4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 15 балів				Максимальна Кількість 20 балів				Максимальна кількість 30 б		
1-5	1-5	1-5		1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р				сам.р				сам.р				сам.р				
Поточний контроль проводиться тричі за Тему №1, Т№3 та 4 рази за кожну тему Т№2, Т№4 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 70 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 70 балів														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 4 семестру у формі екзамену та оцінюється від 1 до 30 балів				

ІІІ РІК НАВЧАННЯ

Залік у 5 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль		Разом		
Модуль 5																		
Т1				Т2				Т3				Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р				сам.р				сам.р				сам.р				
Поточний контроль роботи проводиться 4 рази за кожну тему й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів самостійної														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 5 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів				

Екзамен у 6 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль		Разом
Модуль 6																
Т1			Т2				Т3			Т4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 30 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р			сам.р				сам.р			сам.р				
Поточний контроль проводиться тричі за Тему №1, Т№3 та 4 рази за кожну тему Т№2, Т№4 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 70 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 70 балів														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 6 семестру у формі екзамену та оцінюється від 1 до 30 балів		

IV РІК НАВЧАННЯ

Залік у 7 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль		Разом		
Модуль 7																		
Т1				Т2				Т3				Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 20 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р				сам.р				сам.р				сам.р				
Поточний контроль роботи проводиться 4 рази за кожну тему й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів самостійної														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 7 семестру у формі диф. заліку та оцінюється від 1 до 20 балів				

Екзамен у 8 семестрі

Поточний контроль														Підсумковий контроль		Разом
Модуль 8																
Т1			Т2				Т3			Т4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 30 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
		сам.р			сам.р				сам.р			сам.р				
Поточний контроль проводиться тричі за Тему №1, Т№3 та 4 рази за кожну тему Т№2, Т№4 й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 70 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 70 балів														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 8 семестру у формі екзамену та оцінюється від 1 до 30 балів		

<p>Здобувач відтворює текст по нотах, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темп, динаміка, аплікатура). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.</p>	<p>74-81 балів</p>	<p>дос- таг- ній</p>		<p>C</p>
<p>Здобувач відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.</p>	<p>64-73 балів</p>	<p>сер- едн- ій</p>		<p>D</p>
<p>Здобувач відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.</p>	<p>60-63 балів</p>	<p>сер- едн- ій</p>	<p>Зарахова но</p>	<p>E</p>

Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою. Здобувач майже не відтворює текст, допускає значні помилки, грає без відповідних штрихів та динаміки, не звертає уваги на аплікатуру, допускає метро- ритмічні помилки. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.	35-59 незадовільно з можливістю повторної перездачі	поч атк ови й	Не зарахова но	FX
Нічого не може зіграти. Не володіє теоретичним матеріалом.	1-34 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		Не зарахова но	F

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій» ОК 30

6.1 Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Тема 1 Робота над читанням з аркушу оркестрових (ансамблевих) партій.
Тема 2 Опанування технічних, штрихових та артикуляційних складнощів при виконанні оркестрових партій.
Тема 3 Вивчити вправи на вдосконалення майстерності ансамблевої гри.
Тема 4 Вивчити музичний твір.

МОДУЛЬ 2.

Тема 1 Розвиток художнього мислення. Фактурні та стилістичні характеристики твору.
Тема 2 Крупна форма. Увертюри. Концерти.
Тема 3 Особливості виконання оркестрового супроводу солісту, хореографічному колективу. Робота над художньо-технічними засобами.
Тема 4 Специфіка відтворення музики танцювальних жанрів.

МОДУЛЬ 3.

Тема 1 Вивчення двох творів, один з яких крупна форма.
Тема 2 Підготовка до концертного виступу. Концертна діяльність.
Тема 3 Інструментальне інтонування у творах ліричного складу.
Тема 4 Робота над агогічними зрушеннями.

МОДУЛЬ 4.

Тема 1 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору.
Тема 2 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору. Робота над виконавськими здібностями та формами музичної виразності.
Тема 3 Участь у концертній діяльності оркестру.
Тема 4 Проведення репетицій з колективом. Винахід художньо-драматургічних підходів у виконанні музичних творів. Перевірка оркестрових партій. Вивчити музичний твір.

МОДУЛЬ 5.

Тема 1 Роль оркестру під час акомпанементу солісту, хореографічному колективу.
Тема 2 Робота над оркестровими (ансамблевими) партіями. Зведення соліста з оркестром (ансамблем).
Тема 3 Підготовка до концертного виступу. Концертна діяльність.
Тема 4 Робота над темпом, штрихами, артикуляцією, фразою.

МОДУЛЬ 6.

Тема 1 Вивчення складних фрагментів оркестрових партій за групами оркестру.
Тема 2 Досягнення точності темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки, специфіки тембрового звучання.
Тема 3 Навички самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій.
Тема 4 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку. Вивчити музичний твір.

МОДУЛЬ 7.

Тема 1 Концерт як форма оцінки інструментально-виконавських умінь та навичок.
Тема 2 Принципи самостійної роботи над оркестровими (ансамблевими) партіями.
Тема 3 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку.
Тема 4 Точність виконання авторських та редакторських зауважень.

МОДУЛЬ 8.

Тема 1 Технічне вдосконалення навичок гри в оркестрі (ансамблі).
Тема 2 Опанування драматургічних основ в оркестровому виконанні.
Тема 3 Робота над технічними труднощами
Тема 4 Підготовка до концертного виступу.

6.2 Структура навчальної дисципліни

ТЕМИ	Всього	Практичні	Самостійні	Всього	Практичні	Самостійні
МОДУЛЬ 1.						
Тема 1 Робота над читанням з аркушу оркестрових (ансамблевих) партій.	12	8	4	12	2	10
Тема 2 Опанування технічних, штрихових та артикуляційних складнощів при виконанні оркестрових партій.	12	8	4	12	2	10
Тема 3 Вивчити вправи на вдосконалення майстерності ансамблевої гри.	12	8	4	12	2	10
Тема 4 Вивчити музичний твір.	12	8	4	12	3	9
Разом:	48	32	16	48	9	39
МОДУЛЬ 2.						
Тема 1 Розвиток художнього мислення. Фактурні та стилістичні характеристики твору.	12	8	4	12	2	10
Тема 2 Крупна форма. Увертюри. Концерти.	12	8	4	12	2	10
Тема 3 Особливості виконання оркестрового супроводу солісту, хореографічному колективу. Робота над художньо-технічними засобами	12	8	4	12	2	10
Тема 4 Специфіка відтворення музики танцювальних жанрів.	12	8	4	12	3	9
Разом:	48	32	16	48	9	39
МОДУЛЬ 3.						
Тема 1 Вивчити два твори, один з яких крупна форма.	12	8	4	12	2	10
Тема 2 Підготовка до концертного	12	8	4	12	2	10

виступу. Концертна діяльність.						
Тема 3 Інструментальне інтонування у творах ліричного складу.	12	8	4	12	2	10
Тема 4 Робота над агогічними зрушеннями.	13	8	5	13	3	10
Разом:	49	32	17	49	9	40
МОДУЛЬ 4.						
Тема 1 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору.	12	8	4	12	2	10
Тема 2 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору. Робота над виконавськими здібностями та формами музичної виразності.	12	8	4	12	2	10
Тема 3 Участь у концертній діяльності оркестру	12	8	4	12	2	10
Тема 4 Проведення репетицій з колективом. Винахід художньо-драматургічних підходів у виконанні музичних творів. Вивчення оркестрових партій. Вивчити музичний твір.	13	8	5	13	3	10
Разом:	49	32	17	49	9	40

МОДУЛЬ 5.						
Тема 1 Роль оркестру під час акомпанементу солісту, хореографічному колективу.	12	8	4	12	2	10
Тема 2 Робота над оркестровими (ансамблевими) партіями. Зведення соліста з оркестром (ансамблем).	12	8	4	12	2	10
Тема 3 Підготовка до концертного виступу. Концертна діяльність.	12	8	4	12	3	9
Тема 4 Робота над темпом, штрихами, артикуляцією, фразою.	13	8	5	13	3	9
Разом:	49	32	17	49	10	39
МОДУЛЬ 6.						
Тема 1 Вивчення складних фрагментів оркестрових партій за групами оркестру.	12	8	4	12	2	10

Тема 2 Досягнення точності темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки, специфіки тембрового звучання.	12	8	4	12	2	10
Тема 3 Навички самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій.	12	8	4	12	3	9
Тема 4 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку. Вивчити музичний твір.	13	8	5	13	3	9
Разом:	49	32	17	49	10	39
МОДУЛЬ 7.						
Тема 1 Концерт як форма оцінки інструментально-виконавських умінь та навичок.	12	8	4	12	2	10
Тема 2 Принципи самостійної робота над оркестровими партіями.	12	8	4	12	2	10
Тема 3 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку.	12	8	4	12	3	9
Тема 4 Точність виконання авторських та редакторських зауважень.	13	8	5	13	3	9
Разом:	49	32	17	49	10	39
МОДУЛЬ 8.						
Тема 1 Технічне вдосконалення навичок гри в оркестрі (ансамблі).	12	8	4	12	2	10
Тема 2 Опанування драматургічних основ в оркестровому (ансамблевому) виконанні.	12	8	4	12	2	10
Тема 3 Робота над технічними труднощами	12	8	4	12	3	9
Тема 4 Підготовка до концертного виступу.	13	8	5	13	3	9
Разом:	49	32	17	49	10	39
	денна			заочна		
Загальний обсяг м.:	390	256	134	390	76	314

6.3 Самостійна робота

МОДУЛЬ 1.	денна	заочна
Тема 1 Ознайомлення з характером, темпом виконання та музичним стилем виконуваних творів (композитор, епоха, жанр; обробки народного мелосу).	4	10
Тема 2 Візуальний аналіз нотного тексту (ключі, знаки альтерації при ключі, тональність; розмір, ритмічні особливості викладу партії і вокальної мелодії; розташування нотного тексту по регістрах інструмента, фактура викладу музичного матеріалу; позначення повтор.	4	10
Тема 3 Вивчення технічних труднощів оркестрових (ансамблевих) партій.	4	10
Тема 4 Вивчити (не напам'ять) музичний твір.	4	9
Всього по I модулю:	16	40
МОДУЛЬ 2.		
Тема 1 Робота над елементами метричної структури та опрацюванням особливостей ритмічного малюнка при виконанні нотного матеріалу.	4	10
Тема 2 Крупна форма. Увертюри. Концерти.	4	10
Тема 3 Особливості виконання оркестрового супроводу солісту, хореографічному колективу. Робота над художньо-технічними засобами.	4	10
Тема 4 Робота над ансамблем при виконанні оркестрової партії.	4	9
Всього по 2 модулю:	16	40
МОДУЛЬ 3		
Тема 1 Аналіз аудіовізуальних матеріалів виконання оркестрової музики різних стилі.	4	10
Тема 2 Підготовка до концертного виступу. Концертна діяльність.	4	10
Тема 3 Інструментальне інтонування у творах ліричного складу.	4	10
Тема 4 Робота над агогічними зрушеннями.	5	10
Всього по 3 модулю:	17	40
МОДУЛЬ 4.		
Тема 1 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору.	4	10
Тема 2 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору. Робота над виконавськими здібностями та формами музичної виразності.	4	10
Тема 3 Участь у концертній діяльності оркестру	4	10

Тема 4 Проведення репетицій з колективом. Винахід художньо-драматургічних підходів у виконанні музичних творів. Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій. Вивчити музичний твір.	5	10
Всього по 4 модулю:	17	40
МОДУЛЬ 5		
Тема 1 Роль оркестру під час акомпанементу солісту, хореографічному колективу.	4	10
Тема 2 Вивчити 2-а музичних твори, один з яких акомпанемент.	4	10
Тема 3 Робота над оркестровими (ансамблевими) партіями. Зведення соліста з оркестром (ансамблем).	4	9
Тема 4 Робота над темпом, штрихами, артикуляцією, фразою.	5	9
Всього по 5 модулю:	17	39
МОДУЛЬ 6.		
Тема 1 Вивчення складних фрагментів оркестрових партій за групами оркестру.	4	10
Тема 2 Досягнення точності темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки, специфіки тембрового звучання.	4	10
Тема 3 Навички самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій	4	9
Тема 4 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку. Вивчити музичний твір.	5	9
Всього по 6 модулю:	17	39
МОДУЛЬ 7.		
Тема 1 Концерт як форма оцінки інструментально-виконавських умінь та навичок.	4	10
Тема 2 Принципи самостійної роботи над оркестровими партіями.	4	10
Тема 3 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку.	4	9
Тема 4 Точність виконання авторських та редакторських зауважень.	5	9
Всього по 7 модулю:	17	39
МОДУЛЬ 8		
Тема 1 Технічне вдосконалення навичок гри в оркестрі	4	10
Тема 2 Опанування драматургічних основ в оркестровому виконанні.	4	10
Тема 3 Робота над технічними труднощами	4	9
Тема 4 Підготовка до концертного виступу.	5	9
Всього по 8 модулю:	17	39
Разом годин самостійної роботи:	134	314

6.4 Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи.

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою отримання нових знань, їх закріплення, розширення та поглиблення є складником його навчання. Викладач допомагає відпрацювати музичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів-оркестрантів охоплює:

- Теоретичний аналіз творів програми;
- Розбір твору: читання по нотах, визначення аплікатури;
- Ескізне вивчення творів;
- Художньо-музичний аналіз твору;
- Доведення твору до концертного стану.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою. Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- Аналіз та синтез
- Самоконтроль та самооцінка
- Активність
- Ініціативність
- Творчий підхід

Зміст самостійної роботи здобувачів у форматі дисциплін «Вивчення оркестрових (ансамблевих) партій» визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота здобувача проявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у стилях і жанрах, аналізувати і давати оцінку власному виконанню музичного твору.

Оркестрове виконавство з представником тією ж спеціальністю дозволяє студентам обмінюватися накопиченим досвідом, спілкуватися в просторі музичного взаємодії і, разом з тим, може сприяти подальшому професійному самовизначенню.

Стійка зацікавленість до співтворчості в ансамблі дозволяє ефективно вирішувати вузько-технологічні проблеми вдосконалення ігрових навичок, розвивати весь комплекс музичних здібностей, сприяє активізації занять і стабільності публічних виступів, репертуарний план допомагає розвивати музичний смак і мислення.

Готуючись до занять керівник повинен виробити план роботи над твором, фіксувати місце, де повинно бути використано відчуття за партіями і де можна вчити одразу всім оркестром, відзначати місця, важкі з точки зору мелодичного і гармонічного строю оркестру і добре продумати ті педагогічні прийоми, які будуть необхідні для подолання технічних і оркестрових труднощів. Може бути, що для оволодіння технічними труднощами окремих фраз або цілого уривку буде

потрібним звернутися до спеціальних вправ, складених з фрагментів твору, який вивчається. Весь цей арсенал педагогічних прийомів повинен бути добре продуманий. Нові твори доцільно вчити по партіях кожному виконавцю самостійно, це значно полегшить засвоєння п'єси. Робота по вивченню окремих партій не повинна проходити ізольовано, без зв'язку з цілим.

Учасники колективу, розучуючи свою партію, повинні систематично чути всю п'єсу в сукупності всіх партій. Для цього керівник, працюючи над партією, повинен неодноразово програвати всім ансамблем твір цілком, знайомлячи виконавців з його музичним змістом.

На загальних репетиціях керівник вже відшліфовує твір, зрівноважує звучність окремих інструментів або голосів та інструментів, домагаючись характеру звучання твору в залежності від стилю і наміру композитора. Індивідуальне ж розучування за партіями повинно найкращим чином підготувати виконавців до цього періоду роботи. Цілком ясно, що для того щоб прищепити необхідні навички концертного виступу, необхідно частіше грати в колі товаришів, постійно привчати себе до публічних виступів. В концертах виконуються твори на пам'ять, без нот.

Необхідно зосередитись на таких питаннях:

- стрій, чистота інтонування, оркестрова злагодженість, ритмічність, динаміка, темброва виразність виконання;
- робота над основними елементами звучання музичного оркестру;
- зосередитися на максимальному відтворенні моделі виконавської художньої інтерпретації.
- методика проведення генеральної репетиції та концертного виступу.

Практичні завдання:

- робота над оркестровою злагодженістю та ритмічністю виконання твору;
- робота над динамікою та тембровою виразністю;
- основні складнощі ансамблевого звучання партій соло та акомпанементу;
- подолання складнощів, що виникають при оркестровому звучанні;
- вміння ставити завдання і досягати їх виконання;
- робота над художньою інтерпретацією твору;
- емоційна врівноваженість керівника;
- виконавський аналіз твору;
- комунікативні та аналітичні здібності керівника;
- концерт як творчий звіт і свято для колективу.

Самостійна робота

Обов'язки учасника оркестру.

- Проявляти ініціативу при вирішенні питань, пов'язаних з роботою оркестру.
- Виконувати доручення викладача-керівника.
- Ретельно готуватися до кожної репетиції, звернувши увагу на вказівки керівника.

- Своєчасно переписувати свою партію і зберігати її в належному вигляді.
- Слідкувати за станом свого інструменту, своєчасно реагувати на пошкодження.
- Вивчення партитур творів, які виконуються.
- З метою накопичення досвіду – знайомство з методами роботи, стилем та манерою виконання інших оркестрів (і не лише народно-інструментальних).
- Вивчення методичної літератури з оркестрового мистецтва.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання для самостійної роботи:

Прослухати у аудіо запису різні за стилем та манерою виконання твори з репертуару оркестрів народної музики (вітчизняних та зарубіжних). Дати характеристику творчим особливостям їх виконання. Вивчити напам'ять особисті партії та детально ознайомитись з іншими партіями творів, визначених для виконання в класі оркестру.

Участь у концертній діяльності оркестру.

Значення концертної діяльності оркестрового (ансамблевого) колективу. Принципи проведення та підготовки до концертних виступів. Види концертних виступів. Мета систематичних виступів студентів на концертах, конкурсах, фестивалях, оглядах – удосконалення виконавської майстерності. Емоційний настрій формує психологічний клімат колективу.

Завдання для самостійної роботи:

Систематично брати участь у концертних програмах, розвивати виконавську майстерність гри в оркестру.

Література:

1. Барсова І. Книга про оркестр. / І. Барсова. – Київ, 1981. – 173 с.
2. Бец О. Інструментальні ансамблі: навч.-реперт. посіб. / Олексій Бец. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2007. – 88 с.

3. Гуральник М. Організація та керівництво народноінструментальними колективами: навч.-метод. посібник. Ч. 1. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2000.
4. Грищенко В.І. Психологічні проблеми управління музично-ігровими рухами музиканта //Наукові записки ХХХУ.- К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 1999.
5. Пасічняк Л. Особливості формування репертуарних тенденцій академічних народно-інструментальних ансамблів. \ Лілія Пасічняк // Феномен школи в музично-виконавському мистецтві: тези міжн. конф. (22-23 березня 2005 р., Київ). – К., Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського, 2005. – С. 63-65.
6. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків: Фонд національно-культурних ініціатив, 2002.

Функціональні характеристики музичних інструментів зі складу оркестру.

Опис музичних інструментів зі складу оркестру. Їх роль у оркестрово-виконавській роботі. Стрій, діапазон, група до якої інструменти відносяться, будова, історія виникнення. Відомі колективи, де використовуються інструменти зі складу оркестру.

Завдання для самостійної роботи:

Проаналізувати види музичних інструментів, складу оркестру, їх роль в колективі. Прослухати записи відомих професійних та аматорських оркестрів народних інструментів . Відвідувати концертні програми відомих колективів. Аналізувати їх виступи.

Опрацювати I розділ монографії Г. Хоткевича «Музичні інструменти українського народу»

«Струнні інструменти»:

- «Смичкові»
- «Щипкові»
- «Щипкові з грифом»
- «Струнні ударні»
- «Інші струнні інструменти».

Завдання для самостійної роботи:

Розрізняти різні види інструментів струнної групи. Знати термінологію, назви цих інструментів у інших народів та їх роль в розвитку мистецтва тих чи інших країн. Прослухати записи виконавців на струнних народних інструментах.

Література:

Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Репринтне видання, Харків, 2002.

Опрацювати II та III розділи монографії Г. Хоткевича «Музичні інструменти українського народу»

«Інструменти духові»:

- «Інструменти лябильні»
- «Інструменти лінгвальні»
- «Амбушурні інструменти»
- «Різні інші духові інструменти»
- «Інструменти ударні»
- «З тоном певної висоти»
- «Друга група ударних».

Завдання для самостійної роботи:

Розрізняти різні види інструментів духової та ударної груп. Описи про духові та ударні інструменти у різних народів. Дізнатись як народні інструменти згадуються в народних піснях та переказах. Прослухати записи, де використовуються духові та ударні народні музичні інструменти.

Література:

Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Репринтне видання, Харків, 2002.

Музично – теоретичний аналіз виконуваних творів

Теоретичний аналіз музичних творів посідає важливе місце у підготовці музиканта. До теоретичного аналізу відноситься дослідження клавірів і партитур та слуховий аналіз музичних творів. Зміст музично-теоретичного аналізу музичного твору. Відомості про автора і музичний твір у культурно-історичному аспекті. Загальний план структури музичного твору. Фактура (гомофонна, поліфонічна, мішана).

Тонально-ладова характеристика. Характеристика типів викладення музичного матеріалу та засобів розвитку музичного твору. Властивості музичного тематизму. Гармонічна мова твору. Метро-ритмічні та темпові особливості. Музична мова як синтез музичних виразних засобів. Музичний твір як цілісне мистецьке явище. Значення музичного твору в культурній спадщині. Особиста оцінка художньої цінності музичного твору.

Завдання для самостійної роботи

1. Законспектувати: методи і зміст аналізу музичного твору.
2. Письмово скласти план аналізу музичного твору у формі питань.
3. Здійснити теоретичний аналіз музичного твору з репертуару, який вивчається на питання з плану аналізу.

Опрацювати книгу Л.Черкаського «Українські народні музичні інструменти»

У книжці висвітлено важливу і багатогранну роль народних музичних інструментів у суспільно-культурному житті української нації. Характеризуючи кожний музичний інструмент, автор простежує його походження, еволюцію, конструктивні зміни, основні прийоми гри, сферу побутування. Крім музичних інструментів, використовуваних у музичному побуті України, йдеться також про інструменти професіональних музикантів, оркестрів народних інструментів, ансамблів та капел бандуристів.

Завдання для самостійної роботи

Прочитати книгу. Проаналізувати всі розділи.

Література:

Л. М. Черкаський Українські народні музичні інструменти. — К.: Техніка, 2003. — (Народні джерела)

Складання плану репетиції з оркестровим колективом

Робота над оркестровою злагодженістю та ритмічністю виконання твору. Робота над динамікою та тембровою виразністю. Вміння ставити завдання і досягати їх виконання. Основні складнощі ансамблевого звучання партій соло та акомпанементу. Подолання труднощів, що виникають при ансамблевому звучанні.

Прискіпливість керівника до професійних догмів та канонів.

Завдання для самостійної роботи

Вміння ставити завдання і досягати їх виконання. Підготовка плану репетиції. Комунікативні та аналітичні здібності керівника. Основні складнощі оркестрового звучання. Подолання складнощів, що виникають при оркестровому звучанні. Провести кілька занять з оркестром, реагувати на неточності виконання музикантами твору та скоригувати їх у напрямку якісного звучання.

Підготовка студентом твору особистої інструментовки (аранжировки) до концертного виступу

Робота над художньою інтерпретацією творів. виконавський аналіз твору. Концерт як творчий звіт і свято для колективу. Емоційна рівноваженість. Комунікативні та аналітичні здібності. остання перевірка готовності колективу до виступу. Спокійне спілкування з виконавцями, збереження концертного настрою, доброзичливості. Зовнішня і внутрішня зібраність, акуратність, впевненість. Створення атмосфери творчого захоплення з розумним контролем над емоціями.

Завдання для самостійної роботи

Здійснити художнє та організаційне керівництво роботою над інструментованим (аранжированим) твором. Відпрацювати складні місця у вибраному творі. Робота з розучування й освоєння музичного матеріалу. Довершене виконання в цілому. скласти програму концертного виступу з підготовлених в ансамблі творів. Включити в програму концерту самостійно опрацьовані твори. Взяти участь у підготовці і проведенні публічного виступу ансамблю.

Рекомендована література.

1. Баштан С. Твори для бандури. К.: «Музична Україна», 2005.
2. Бец О. Інструментальні ансамблі: навч.-реперт. посіб. / Олексій Бец. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2007. – 88 с.
3. Гвоздь М. Грай, моя бандуро!. – К.: КВІЦ, 2006.

4. Гуральник М. Організація та керівництво народноінструментальними колективами: навч.-метод. посібник. Ч. 1. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2000.
5. Єпіфоров Г. Твори для ансамблю домристів. – К.: НАКККіМ, 2010.
6. Лабунець В. Ансамбль народних інструментів, методично-репертуарний посібник. 2006.
7. Матвійчук Л. Методичні основи ансамблевого виконавства – навчально-методичний посібник. – К.:НМАУ, 2008.
8. Пасічняк Л. Особливості формування репертуарних тенденцій академічних народно-інструментальних ансамблів. \ Лілія Пасічняк // Феномен школи в музично-виконавському мистецтві: тези міжн. конф. (22-23 березня 2005 р., Київ). – К., Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського, 2005. – С. 63-65.
9. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків: Фонд національно-культурних ініціатив, 2002.
10. Чендева, Р. «Граємо разом» - п'єси для ансамблів народних інструментів / Р. Чендева, В. Семендяєв.- М. : Музика, 2005.
11. Шрамко, В. І. «Клас ансамблю баянів (акордеонів)». - СПб. : Композитор, 2008.

Рекомендований навчально-виконавський репертуар

Орієнтовний перелік музичних творів для вивчення матеріалу:

1. Укр. нар. пісня в обр. Л.Ревуцького «Подільночка»
2. Укр. нар. пісня в обр. К.Стеценка «Ой, на горі жито»
3. І. Яшкевич. Естонський танець «Льон».
4. Д. Попічук Українська весільна полька.

(однорідний склад)

1. Муз. Г. Майбороди, сл. А. Малишка «Пісня про рушник»
2. Циганський танець.
3. Муз. О. Білаша. Сл. В. Юхимовського «Журавка».
4. М. Завадський «Шумка».

5. А. Доренський. Обр. Д. Дергачьова «Закарпатський танець».
6. Є. Дербенко «Іспанський танець».

Поліфонія.

(мішаний склад)

1. Ж. Бізе. «Фарандола» з опери «Арлезіанка»
2. М. Лисенко «Елегія»

(однорідний склад)

1. Є. Дербенко «Ліричний настрій».
2. Г.Гендель Чакона

Крупна форма.

І. Беркович. «Варіації на тему української народної пісні «Ой, ходила дівчина бережком».

1. М. Альохін. Варіації на тему латинської народної пісні «Усі танцюйте разом з нами».
1. С. Баштан. Варіації на українську народну тему «Пливе човен».
2. О. Герасименко. Концертна фантазія «Ятрань» для ансамблю бандуристів.

Створення власної інтерпретації самостійно підготовлених творів.

Орієнтовна програма

(мішаний склад)

1. Л. Матвійчук. Варіації на тему російської народної пісні «Суботя».
2. Я.Табачник Угорські наспіви.

(однорідний склад)

1. Т. Альбіноні «Adagio».
2. С. Баштан. Варіації на українську народну тему «Пливе човен».

(твори для інструментування (аранжування)

- В.Глебов. Білоруський сувенір.
- В.Дікусаров. Прелюд.
- В.Дмитрієв. Стара карусель.
- В.Журбін. Бурлеска.

Розшифровка творів для фольклорного ансамблю.

1. М. Лисенко. «Гуцульські мелодії».
2. Л. Матвійчук. «Роздум».

(твори для розшифровки фольклору)

- «Аркан»
- «Горлиця»
- «Гречка»
- «Косарі»
- «Гопак»
- «Гуцулка»
- «Козачок»
- «Коломийка»

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Інструменти та обладнання: музичні інструменти фортепіано, роялі, репетиційна база, бібліотечний фонд, спеціально обладнане приміщення для концертних заходів; база виконавської практики відповідно до навчальної програми;

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- концертний зал №1
- концертні аудиторії – №33, 34, 45
- точки бездротового доступу до мережі інтернет– кафедральний клас № 45
- нотна бібліотека, її структура: читальний зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.
- Використання віртуального навчального середовища навчального закладу та авторських розробок викладацького складу, а саме:
- Офіційний веб-сайт КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»: www.koukim.com ; www.chubynsky.best
- Наявність у навчальному корпусі Wi-Fi-мережі, що забезпечує необмежений

доступ до Internet;

- Навчально-методичне забезпечення;
Робочі програми навчальних дисциплін;
- Навчальні та навчальні робочі плани;
- Графіки навчального процесу.

Методи навчання

- **За джерелом передачі і сприйняття навчальної інформації (перцептивний метод):**
 - Словесні: пояснення
 - Наочний: демонстрація, вправи, практичні дослідження
- **За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації:**
 - Дедуктивний
 - Аналітичний
 - Інформативно-рецептивний
 - Синтетичний
- **За ступенем самостійності мислення здобувачів під час оволодіння знаннями:**
 - Репродуктивний
 - Частково-пошуковий
- **За ступенем управління навчальною роботою (метод управління навчанням):**
 - Навчальна робота під керівництвом викладача
 - Самостійна робота здобувачів
- **Метод стимулювання інтересу до предмету:**
 - Створення ситуації пізнавальної новизни
 - Створення ситуації зацікавленості
 - Створення ситуації емоційно-етичних переживань
- **Метод стимулювання обов'язків і відповідальності під час навчання:**
 - Висунення вимог
 - Вправи з виконання вимог
 - Заохочення успіху в навчанні
 - Осуд недоліків у навчанні
- **Метод усного контролю:**
 - Індивідуальне опитування (демонстрація самопідготовки)
 - Виконавський залік чи іспит
 - Прослуховування музичних творів

Рекомендована література
Інтернет-ресурси (ноти, аудіо/відеозаписи)

1. <http://www.nbu.gov.ua>
2. <http://harmony.musigidunya.az/ENG/publ.asp>
3. www.nbu.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)
4. www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва
5. www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей
6. <http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

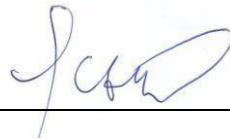
1. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2022 / 2023 н.р.

Зі змінами:

- змінено код дисципліни згідно плану та Матриці відповідності програмних компетентностей освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» 22/23 - ОК 25.
- Розширено програмні компетенції

протокол № 1 від «29» серпня 2022р.

Зав. кафедрою Ясько О.А.

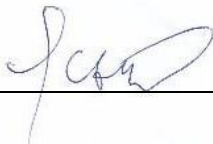

2. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2023 / 2024 н.р.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» робочої програми з дисципліни «Спеціальний інструмент (фортепіано)», програма затверджена без змін.

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

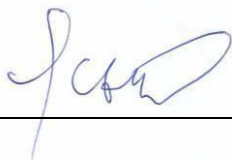
Завідувач кафедри _____ Ясько О.А.

3. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2023 / 2024 н.р.

- Удосконалили таблиці : «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою», «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»
 - Внесені правки в тлумачення правил оцінювання.
- перезатверджено: **протокол № 11 від 25 червня 2024 р.**

Завідувач кафедри _____ Ясько О.А.

4. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2024 / 2025 н.р.

Внесено доповнення: таблицю «Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни».

- зазначено інтегральну компетентність,
- до кожної ЗК та СК згідно матриць вписані дескриптори НРК
- написано назви кожної компетентності ЗК та СК, через які у здобувачів вищої освіти формуються програмні результати
- зазначено такі дескриптори НРК : знання Зн1, Зн 2, Уміння Ум1, комунікація К1, К2, автономія та відповідальність АВ1, АВ2, АВ3.
- прописано ПРН до кожної ЗК та СК
- змінено код дисципліни згідно плану та матриці відповідності програмних компетентностей освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» 2025/2026 н.р. ОК 30.

Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Ясько О.А.